

**ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΥΠΑΓΟΜΕΝΟΥ ΣΤΟ Ι.Κ.Α. –  
ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΛΟΓΩ ΗΘΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ –  
ΠΡΟΣΕΠΙΚΛΗΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

Όταν ο παθών υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., τότε ο εργοδότης απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση για αποζημίωση του παθόντος αυτού, ήτοι τόσο της κατά το κοινό δίκαιο ευθύνης για αποζημίωση όσο και της προβλεπόμενης από τον ν. 551/1915 ειδικής αποζημιώσεως, και μόνον αν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή του προστηθέντος του υποχρεούται αυτός να καταβάλει στον παθόντα τη διαφορά μεταξύ του ποσού της κατά το κοινό δίκαιο αποζημιώσεως και του ολικού ποσού των υπό του Ι.Κ.Α. χορηγουμένων παροχών. – Η απαλλαγή αυτή καλύπτει και την περίπτωση της ειδικής αμέλειας, κατά την οποία το ατύχημα έγινε γιατί δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων ή κανονιστικών όρων ασφαλείας. – Στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδικαίως τα πρόσωπα τα οποία εντός των ορίων της χώρας παρέχουν κατά κύριο επάγγελμα εξαρτημένη εργασία έναντι αμοιβής. Οι απασχολούμενοι αυτοί καλύπτονται ασφαλιστικά ανεξάρτητα από την εγγραφή τους ή μη στα μητρώα ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. ή τον εφοδιασμό τους ή μη με ασφαλιστικό βιβλιάριο, γιατί η ασφάλισή τους επέρχεται υποχρεωτικά και αυτοδικαίως και χωρίς τη δήλωση σχετικής βουλήσεως εργοδότη ή εργαζόμενου, εφόσον το ατύχημα δεν προκλήθηκε από δόλο του εργοδότη ή από πρόσωπο ξένο προς αυτόν και τους προστηθέντες του. – Σε κάθε πάντως περίπτωση, ο παθών, και σε περίπτωση θανάτου οι καθολικοί διάδοχοί του μέλη της οικογένειάς του, διατηρούν την αξίωση για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης όταν το ατύχημα οφείλεται σε ππαίσμα του εργοδότη και των προστηθέντων του. Για τη γέννηση της αξίωσης αυτής αρκεί οποιοδήποτε ππαίσμα και όχι μόνο η ειδική αμέλεια περί την τήρηση των όρων ασφαλείας. – Ο αδικηθείς που επιδιώκει την επιδίκαση εύλογης αποζημίωσης λόγω ηθικής βλάβης οφείλει, για να είναι ορισμένη η αγωγή του, να εκθέτει τις συνθήκες τελέσεως της αδικοπραξίας, το είδος της προσβολής του, την βαρύτητα και την έκταση της βλάβης, τον βαθμό της προσβολής της προσωπικότητάς του, τον βαθμό του ππαίσματος του υπαιτίου και την περιουσιακή και κοινωνική κατάσταση των μερών, χωρίς να αναφέρεται αναγκαίως και σε τι συνίσταται η κατάσταση αυτή. – Το συντρέχον ππαίσμα του υποστάντος το εργατικό ατύχημα αναφέρεται μόνο στην επιδίκαση αποζημίωσης για περιουσιακή ζημία και όχι χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. – Έννοια προστηθέντος. – Ευθύνη νομικού προσώπου από εργατικό ατύχημα. – Προσεπίκληση ασφαλιστικής εταιρείας. Η σωρευμένη αγωγή αποζημίωσης της προσκεπικαλούσας εργοδότης εταιρείας κατά της προσεπικαλούμενης ασφαλιστικής εταιρείας δεν αποτελεί εργατική διαφορά, αφού η αξίωση της προσεπικαλούσας κατά της προσεπικαλούμενης δεν υπάγεται στην εργατική διαδικασία αλλά αφορά σύμβαση ασφάλισης και δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, είτε διατάσσεται ο χωρισμός της σωρευμένης αγωγής αποζημίωσης και η παραπομπή της στο αρμόδιο δικαστήριο, όταν το δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο, ή ανάλογα προχωρεί η εκδίκασή της κατά την τακτική διαδικασία.

*Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1914 άρθρα 1, 2, 6, 16. Α.ν. 1846/1951 άρθρα 2 παρ. 1, 34 παρ. 2 και 60 παρ. 3 Α.Κ. άρθρα 71, 297, 298, 299, 914, 922 και 932.*

**Δικαστής:** η Πρόεδρος Πρωτοδικών κυρία Ερατώ Κολέση

**Δικηγόροι:** ο κ. Ευστ. Ακριτίδης – ο κ. Κων. Κόλτσης – η κυρία Μαγδαληνή Γαλίτσου (προσεπικλ.)

[...] Κατά τη σαφή έννοια του άρθρου 1 του ν. 551/1914 «περί ευθύνης προς αποζημίωση των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων», ο οποίος κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920 και διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του Α.Κ. με το άρθρο 38 εδ. α' του Εισαγωγικού του Νόμου, ως ατύχημα από βίαιο συμβάν που επήλθε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής σε εργάτη ή υπάλληλο των εργασιών ή επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 αυτού και για το οποίο ατύχημα παρέχεται δικαίωμα αποζημιώσεως κατά τις διατάξεις και εντός των καθοριζόμενων πλαισίων του νόμου αυτού, θεωρείται κάθε βλάβη του σώματος ή της υγείας του εργαζομένου που είναι αποτέλεσμα βίαιας και αιφνίδιας επενέργειας εξωτερικού αιτίου, μη αναγομένου αποκλειστικώς σε οργανική ή παθολογική προδιάθεση του παθόντος, το οποίο και δεν θα συνέβαινε αν δεν υπήρχε η σχέση παροχής των υπηρεσιών και η υπό συγκεκριμένες περιστάσεις προσφορά τους (Ολ.Α.Π. 1287/1986 ΕΕργΔ 46, 73, Α.Π. 275/1991 ΕΕργΔ 52, 163, Α.Π. 1823/1990 ΕΕργΔ 50, 794, Α.Π. 1316/2000 ΕΕΛΛΔνη 2002, 413, Α.Π. 600/1996 ΕΛΛΔνη 1999, 117, Εφ. Αθ. 1758/2000 ΕΛΛΔνη 2000, 818, Εφ.Αθ. 5095/1999 ΕΛΛΔνη 1999, 1602).

Εξάλλου, από τις διατάξεις του άρθρου 16 του ανωτέρω νόμου ερμηνευόμενες σε συνδυασμό με το άρθρο 2 αυτού, σαφώς προκύπτει ότι εκείνος που από εργατικό ατύχημα έπαθε ανικανότητα, ή, σε περίπτωση θανάτου του, οι κατά το άρθρο 6 του ίδιου νόμου συγγενείς του, έχουν το εκλεκτικό δικαίωμα να εγείρουν κατά του εργοδότη αγωγή και να ζητήσουν είτε την αποζημίωση του νόμου τούτου, επικαλούμενοι απλώς ότι έλαβε χώρα εργατικό ατύχημα, κατά την παραπάνω έννοια του όρου, είτε πλήρη αποζημίωση κατά τις διατάξεις των άρθρων 297, 298 και 914 του Α.Κ. Την αποζημίωση όμως αυτή του κοινού δικαίου μπορούν να τη ζητήσουν μόνον αν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή των προστηθέντων του, ή όταν πραγματοποιήθηκε σε εργασία ή επιχείρηση στην οποία δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων και κανονισμών για τους όρους ασφαλείας των εργαζομένων σ' αυτές, βρίσκεται δε σε αιτιώδη συνάφεια με την μη τήρηση των διατάξεων τούτων (Ολ.Α.Π. 26/1995 ΕΕργΔ 55, 459 και ΕΛΛΔνη 37, 38, Ολ.Α.Π. 965/1985 ΕΕργΔ 45, 779, Α.Π. 1185/1993 ΕΕργΔ 54, 232 και ΕΛΛΔνη 36, 359, Α.Π. 1029/1993 ΕΕργΔ 54, 325, Α.Π. 1139 ΕΕργΔ 54, 328 και ΕΛΛΔνη 36, 360, Α.Π. 914/1990 ΕΕργΔ 50, 318, Α.Π. 70/1991 ΕΕργΔ 50, 1026, Α.Π. 892/1989 ΕΕργΔ 49, 367, Α.Π. 270/1989 ΕΕργΔ 48, 381).

Σε κάθε περίπτωση όμως, δηλαδή και όταν ασκούν την εκ του νόμου 551/1914 αξίωση, καθώς και όταν εγείρουν αγωγή αποζημιώσεως με βάση το κοινό δίκαιο για την περιουσιακή ζημία, μπορούν επί πλέον να σωρεύσουν στην αγωγή τους ή και να ασκήσουν αυτοτελή αγωγή με αίτημα χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης (ή ψυχικής οδύνης επί θανάτου του παθόντος), κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 299 και 932 του Α.Κ. (μη περιουσιακή ζημία), οι οποίες και δεν προσκρούουν στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου (551/1914 – Α.Π. 1185/1993 ό.π., Εφ.Αθ. 11534/1991 ΕΛΛΔνη 34, 178).

Περαιτέρω από τις διατάξεις των άρθρων 34 παρ. 2 και 60 παρ. 3 του α.ν. 1846/1951 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων» συνδυαζόμενες και με αυτές του νόμου 551/1914 (που προεκτέθηκαν) συνάγεται ότι όταν ο παθών υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., δηλαδή έπαθε εργατικό ατύχημα στον τόπο της εργασίας του που βρίσκεται μέσα σε ασφαλιστική περιοχή του Ι.Κ.Α., οπότε θεωρείται αυτοδικαίως ασφαλισμένος σ' αυτό (ήδη η ασφάλιση του Ι.Κ.Α. επεκτάθηκε σε όλη τη χώρα με το άρθρο 3 του ν. 1305/1982 – Α.Π. 434/1992 ΕΕργΔ 53, 279 και ΕΛΛΔνη 35, 1327), τότε ο εργοδότης απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση για αποζημίωση του παθόντος αυτού, ήτοι τόσο της κατά το κοινό δίκαιο ευθύνης για αποζημίωση όσο και της προβλεπόμενης από τον ν. 551/1914 ειδικής αποζημιώσεως, και μόνον αν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο

αυτού (εργοδότη) ή του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν υποχρεούται αυτός να καταβάλει στον παθόντα την από το ως άνω άρθρο 34 παρ. 2 προβλεπόμενη «διαφορά» μεταξύ του ποσού της κατά το κοινό δίκαιο αποζημίωσης και του ολικού ποσού των υπό του Ι.Κ.Α. χορηγούμενων σ' αυτόν παροχών. Από τις ίδιες διατάξεις συνάγεται περαιτέρω ότι η ως άνω απαλλαγή αφορά όχι μόνο την περίπτωση που το ατύχημα προκλήθηκε από ενέργεια ή παράλειψη του εργοδότη ή του παθόντος, αλλά και όταν τούτο προκλήθηκε από ενέργεια ή παράλειψη του προσώπου που προστήθηκε από τον εργοδότη. Καλύπτει δε η απαλλαγή αυτή και την περίπτωση της ειδικής αμέλειας, κατά την οποία το ατύχημα έγινε γιατί δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων ή κανονιστικών όρων ασφαλείας (Ολ.Α.Π. 1267/1976 ΔΕΝ 1977, 310, Α.Π. 717/1990 περίληψη σε ΔΕΝ 1991, 1149, Α.Π. 501/1997 ΔΕΝ 1977, 625, Α.Π. 704/1975 ΔΕΝ 1975, 1102, Κ. Λαναρά, Νομοθεσία Εργατική και Ασφαλιστική, 1999, σελ. 262, Ι.Πίκουλα, ΔΕΝ 1996, 219, 220).

Έτσι, ο υπαγόμενος στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. παθών, ή οι κληρονόμοι του σε περίπτωση θανάτου του, δικαιούται στις ως άνω (εκτός δόλου) περιπτώσεις μόνο των υπό του Ι.Κ.Α. χορηγούμενων παροχών. Διατηρεί, όμως, ο παθών ή σε περίπτωση θανάτου αυτού οι καθολικοί διάδοχοί του μέλη της οικογένειάς του, σε κάθε περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, την αξίωση για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης αντίστοιχα κατά του εργοδότη και των προσώπων που προστήθηκαν από αυτόν, όταν το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα των τελευταίων (δόλο ή αμέλεια – υποκειμενική ευθύνη βλ. Α.Π. 1609/2001 ΕλλΔνη 2002, 385, Α.Π. 569/2001 ΔΕΝ 2002, 231, Α.Π. 1819/1999 ΕλλΔνη 2000, 1011, Α.Π. 185/1998 ΕλλΔνη 1998, 837, Εφ. Αθ. 890/2001 ΕλλΔνη 2002, 491), γιατί η πιο πάνω απαλλαγή τους από κάθε υποχρέωση για αποζημίωση, ήτοι για αξίωση εντελώς περιουσιακού χαρακτήρα, δεν καλύπτει και την ως άνω αξίωση για χρηματική ικανοποίηση, αφού καμία παροχή χορηγούμενη από το Ι.Κ.Α. δεν μπορεί να δικαιολογήσει τον αποκλεισμό της εν λόγω διαφορετικής φύσεως αξιώσεως, η επιδίκαση ή μη της οποίας εξαρτάται από την εύλογη κρίση του δικαστηρίου. Πταίσμα στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να θεμελιωθεί και στη μη τήρηση των διατάξεων των ισχυόντων νόμων, διαταγμάτων ή Κανονισμών περί των όρων ασφαλείας (βλ. Ολ.Α.Π. 1117/1986 ΕλλΔνη 1987, 112, Α.Π. 1602/1998 ΕλλΔνη 2001, 131, Εφ. Αθ. 3884/2002 ΕλλΔνη 2003, 546, Εφ.Αθ. 9160/2001 ΕλλΔνη 2003, 546, Εφ. Θεσσ. 2422/2001 Αρμ 2002, 73, Εφ. Θεσσ. 2431/2000 Αρμ. 2001, 229). Πάντως αρκεί να συντρέχει οποιαδήποτε αμέλεια αυτών και όχι μόνο η ειδική αμέλεια περί την τήρηση των όρων ασφαλείας του άρθρου 16 παρ. 1 του ν. 551/1915 (Α.Π. 1102/2003 αδημ).

Εξάλλου, κατά την έννοια του άρθρου 922 Α.Κ. «προστηθείς», για την αδικοπραξία του οποίου ευθύνεται κατά τους όρους της διάταξης αυτής το πρόσωπο που δέχεται τις υπηρεσίες του, είναι εκείνος που με τη βούληση του τελευταίου ως «προστήσαντος» απασχολείται διαρκώς ή παροδικώς στη διεκπεραίωση υποθέσεως και γενικά στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων αυτού υπό τις οδηγίες και τις εντολές τούτου ως προς τον τρόπο εκπληρώσεως των καθηκόντων του εντασσόμενος στον κύκλο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του. Δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη δικαιοπρακτικής σχέσης, αλλά η πρόσθηση μπορεί να στηρίζεται και σε πραγματικό γεγονός ή να γίνεται ευκαιριακά για μία μόνο συγκεκριμένη πράξη. Έτσι, δεν έχει σημασία ο τρόπος πρόσληψης του προστηθέντος, ούτε αν η πρόσληψή του έγινε από άλλον και όχι από τον προστήσαντα, αρκεί ότι ο προστηθείς ενεργούσε υπό τον έλεγχο ή τις οδηγίες και εντολές του τελευταίου (ακόμα και υπό γενικές οδηγίες ή γενική εποπτεία) ως προς τον τρόπο εκπλήρωσης των καθηκόντων του (Α.Π. 121/2002 αδημοσίευτη, Α.Π. 1270/1989 ΕλλΔνη 32, 715, Α.Π. 300/1980 ΝοΒ 28, 1723).

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 71 Α.Κ., το νομικό πρόσωπο ευθύνεται για τις πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που το αντιπροσωπεύουν, εφόσον η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους είχαν ανατεθεί και δημιουργεί υποχρέωση αποζημίωσης. Το υπαίτιο πρόσωπο ευθύνεται επί πλέον εις

ολόκληρον. Όταν λοιπόν ο ζημιώσας είναι όργανο, εφαρμόζεται αυτή η διάταξη ειδικότερη ως προς το ενδιάμεσο πρόσωπο που προκάλεσε τη ζημία και όχι η διάταξη του άρθρου 922 Α.Κ. Η ευθύνη όμως του νομικού προσώπου για πράξεις μη οργάνων του (π.χ. περαιτέρω προσώπων που προσλαμβάνονται από τα όργανα) θεμελιώνεται στο άρθρο 922 Α.Κ. (βλ. Α.Π. 194/1976 ΝοΒ 24, 718, Εφ. Λαρ. 274/2004 ΑρχΝ 2005, 178, Σταθόπουλος, σε: Σταθοπούλου-Γεωργιάδη Α.Κ., άρθρο 922 αριθ. 9).

Τέλος κατά το άρθρο 932 Α.Κ., «σε περίπτωση αδικοπραξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη κατά την κρίση του χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Αυτό ισχύει ιδίως για εκείνον που έπαθε προσβολή της υγείας, της τιμής ή της αγνείας του ή στερήθηκε την ελευθερία του». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι ο αδικηθείς που επιδιώκει, λόγω ηθικής βλάβης, την οποία υπέστη από τον αδικοπραγήσαντα, επιδίκαση εύλογης, κατά την κρίση του δικαστηρίου, χρηματικής ικανοποίησης, οφείλει, για να είναι ορισμένη η αγωγή του ως προς την έννοια της «εύλογης» χρηματικής ικανοποίησης, να εκθέτει τις συνθήκες τελέσεως της αδικοπραξίας, το είδος της προσβολής του, τη βαρύτητα και την έκταση της βλάβης, τον βαθμό της προσβολής της προσωπικότητάς του, τον βαθμό του πταίσματος του υπαιτίου και την περιουσιακή και κοινωνική κατάσταση των μερών, χωρίς να αναφέρεται αναγκαίως και σε τι συνίσταται η κατάσταση αυτή (Α.Π. 1325/1996 Δημ. Δικάσιμος).

Στην προκειμένη περίπτωση στην κρινόμενη με αριθμό κατάθεσης 44617/2008 αγωγή η ενάγουσα εκθέτει σ'αυτήν ότι προσλήφθηκε από την πρώτη εναγομένη ανώνυμη εταιρεία, της οποίας νόμιμοι εκπρόσωποι είναι ο δεύτερος και τρίτος των εναγομένων, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου την 27.6.2006 προκειμένου να εργαστεί ως πωλήτρια στο κρεοπωλείο που διατηρεί ενταύθα στην οδό \* 92. Ότι ο τέταρτος εναγόμενος ήταν ο διευθυντής του εν λόγω καταστήματος και είχε προστηθεί από την πρώτη στα καθήκοντα του υπεύθυνου και επιβλέποντος του εργαζόμενου προσωπικού. Ότι στις 30.4.2008 συνέβη το περιγραφόμενο εργατικό ατύχημα, όπως οι συνθήκες αυτού αναλυτικά περιγράφονται στην αγωγή, που είχε ως αποτέλεσμα τον σοβαρό τραυματισμό της στο δεξί της χέρι (ακρωτηριασμός αυτού μέχρι το ύψος του άνω τριτημορίου του αντιβραχίου) και την ανικανότητά της για εργασία. Ότι υπαίτιοι για το εν λόγω εργατικό ατύχημα είναι όλοι οι εναγόμενοι, οι οποίοι υπό τις αναφερόμενες ιδιότητές τους δεν έλαβαν από αμέλειά τους τα επιβαλλόμενα μέτρα ασφαλείας που αναφέρονται, οι ενέργειες δε και οι παραλείψεις αυτές των εναγομένων συντέλεσαν αιτιωδώς στην επέλευση του εν λόγω εργατικού ατυχήματος.

Με βάση το ιστορικό αυτό, η ενάγουσα, μετά τον παραδεκτό περιορισμό του κονδυλίου της χρηματικής ικανοποίησής της για την ηθική βλάβη που υπέστη, με δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου που καταχωρήθηκε στα πρακτικά, στο ποσό των 299.971,00 ευρώ, από το αρχικά αιτούμενο ποσό των 599.971,00 ευρώ, ως προς το οποίο η αγωγή θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε (άρθρα 294, 295, 297 σε συνδ. με το άρθρο 223 Κ.Πολ.Δ.), και τον περαιτέρω περιορισμό μέρους αυτού, ύψους 150.000,00 ευρώ, σε αναγνωριστικό, ζητεί: α) να αναγνωρισθεί ότι οφείλουν να της καταβάλουν οι εναγόμενοι, εις ολόκληρον έκαστος, το ποσό των 150.000,00 ευρώ ως χρηματική της ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη από την αδικοπραξία, καθώς και β) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι, με απόφαση προσωρινά εκτελεστή και με προσωπική κράτηση των δευτέρου, τρίτου και τέταρτου εξ αυτών, λόγω της αδικοπραξίας τους, διαρκείας ενός έτους, να της καταβάλουν, εις ολόκληρον ο καθένας τους, ως χρηματική της ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστη, το ποσό των 149.971,00 ευρώ, ενώ επιφυλάσσεται για επιπλέον ποσό των 29 ευρώ που θα το ασκήσει παριστάμενη ως πολιτικώς ενάγουσα στην ποινική δίκη, καθώς και το ποσό των 11.000,00 ευρώ για τη θετική της ζημία (την αγορά και τοποθέτηση στο δεξί της χέρι παθητικής πρόθεσης αντιβραχίονος από σιλίκονη υψηλής ποιότητας), με τον νόμιμο τόκο από την επομένη του ατυχήματος, άλλως

από την επίδοση της αγωγής. Τέλος, ζητεί να καταδικαστούν όλοι οι εναγόμενοι στη δικαστική της δαπάνη.

Με τέτοιο περιεχόμενο και αίτημα, η αγωγή, που εισάγεται αρμόδια για να συζητηθεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτού (άρθρα 14 παρ. 2, 16 αρ. 2, 25 παρ. 2, 664 Κ.Πολ.Δ.), κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρα 663 επ. Κ.Πολ.Δ.), κρίνεται νόμιμη, σύμφωνα και με τα εκτιθέμενα στη μείζονα σκέψη στην αρχή της παρούσας, μόνο ως προς το κονδύλιο της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Το περί αποζημιώσεως κονδύλιο αυτής λόγω της θετικής ζημίας της ενάγουσας ύψους 11.000,00 ευρώ κρίνεται αβάσιμο κατά νόμο και απορριπτέο. Τούτο, διότι η παθούσα υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. (αναφέρεται αυτό στην αγωγή, εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του α.ν. 1846/1951 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων», όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παρ. 2 του ν. 4476/1965 και 3 του ν. 1305/1982, στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδικαίως τα πρόσωπα τα οποία εντός των ορίων της χώρας παρέχουν κατά κύριο επάγγελμα εξαρτημένη εργασία έναντι αμοιβής. Συνεπώς, οι ανωτέρω απασχολούμενοι καλύπτονται ασφαλιστικά ανεξάρτητα από την εγγραφή τους ή μη στα μητρώα ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. ή τον εφοδιασμό τους ή μη με ασφαλιστικό βιβλιάριο, γιατί, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, επέρχεται υποχρεωτικά και αυτοδικαίως η ασφάλισή τους και χωρίς τη δήλωση σχετικής βουλήσεως εργοδότη ή εργαζόμενου – Α.Π. 717/1990 ΔΕΝ 1991, 1149), το δε ατύχημα δεν προκλήθηκε, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα ήδη στο αγωγικό δικόγραφο, από δόλο του εργοδότη ή από πρόσωπο ξένο προς αυτόν και τους προστηθέντες του.

Επίσης το παρεπόμενο αίτημα καταβολής τόκων είναι νόμιμο μόνο για τον χρόνο από την επίδοση της αγωγής (346 Α.Κ.) και εφεξής και όχι από τον προγενέστερο της οχλήσεως χρόνο του ατυχήματος, διότι εν προκειμένω εισάγεται αξίωση της ενάγουσας από αδικοπραξία, για την οποία δεν επικαλείται η ενάγουσα προγενέστερη της επιδόσεως της επιδόσεως της αγωγής όχληση.

Η αγωγή, κατά το μέρος που κρίνεται νόμιμη, στηρίζεται στις προαναφερθείσες διατάξεις και σε αυτές των άρθρων 70, 71, 299, 914, 922, 926, 932, 346 Α.Κ., 907, 908 παρ. 1, 1047 παρ. 1 και 176 Κ.Πολ.Δ. Δικαστικό ένσημο δεν οφείλεται για το αντικείμενό της (άρθρο 15 παρ. 2 του ν. 551/1915, όπως κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8/1920, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 αρ. 8 του Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ.- βλ. και Α.Π. 691/2006 δημ. Νόμος, Α.Π. 267/1975 ΕΕργΔ 1975, 795, Εφ.Αθ. 11116/1996 ΕΕργΔ 56, 1126), ως εκ περισσού επομένως έχει καταβληθεί αυτό. Πρέπει επομένως, κατά το μέρος που κρίθηκε νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν.

Με τη με αριθμό καταθέσεως 346/8.1.2009 ανακοίνωση δίκης-προσεπίκληση σε αναγκαστική παρέμβαση με τη σωρευόμενη παρεμπιπτούσα αγωγή αποζημιώσεως, η προσεπικαλούσα-παρεμπιπτόντως ενάγουσα, πρώτη εναγομένη της κύριας αγωγής εκθέτει ότι δυνάμει του αναφερόμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου συνήψε με την καθ' ης η ανακοίνωση – προσεπικαλούμενη – παρεμπιπτόντως εναγόμενη ασφαλιστική εταιρεία σύμβαση ασφάλισης, με την οποία αυτή ανέλαβε την αστική ευθύνη έναντι τρίτων για κάθε ζημία που θα προκληθεί εξαιτίας εργατικού ατυχήματος στις εγκαταστάσεις της. Αναφερόμενη στο ατύχημα της κύριας αγωγής και στην κύρια αγωγή που ασκήθηκε εναντίον της και ισχυριζόμενη ότι το ως άνω ατύχημα οφείλεται σε ίδιο πταίσμα και αποκλειστική υπαιτιότητα της ίδιας της παθούσας, κυρίως ενάγουσας, περαιτέρω δε ότι σε περίπτωση που κριθεί ότι η ίδια (προσεπικαλούσα) ως εργοδότης της παθούσας ευθύνεται να αποζημιώσει αυτήν, τότε η ... προσεπικαλούμενη – παρεμπιπτόντως εναγόμενη ασφαλιστική εταιρεία υποχρεούται δυνάμει της ασφαλιστικής συμβάσεως να καταβάλει σ' αυτήν κάθε ποσό που θα υποχρεωθεί η ίδια (προσεπικαλούσα) να καταβάλει στην κυρίως ενάγουσα μέχρι όμως του ασφαλιστικού ποσού των 14.673,51 ευρώ (για ηθική βλάβη), προσεπικαλεί αυτήν (προσεπικαλούμενη ασφαλιστική εταιρεία) να παρέμβει στη μεταξύ αυτής και της κυρίως ενάγουσας ανοιγείσα δίκη προς υποστήριξη της και ζητεί σε περίπτωση που αυτή υποχρεωθεί να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό

κεφαλαίου, τόκων και δικαστικής δαπάνης στην ενάγουσα της κύριας αγωγής, να υποχρεωθεί η παρεμπιπτόντως εναγομένη ασφαλιστική εταιρεία να καταβάλει σ' αυτήν κάθε τέτοιο χρηματικό ποσό με ανώτατο όριο το ποσό των 14.673,51 ευρώ νομιμότοκα από την επίδοση της κύριας αγωγής. Τέλος, ζητεί να καταδικασθεί η παρεμπιπτόντως εναγομένη στη δικαστική της δαπάνη.

Η ανωτέρω προσεπίκληση ασκήθηκε παραδεκτώς και αρμοδίως στο δικαστήριο αυτό της κύριας δίκης, πλην όμως η σωρευόμενη αγωγή αποζημίωσης δεν αφορά διαφορά που υπάγεται στο άρθρο 663 Κ.Πολ.Δ., ήτοι δεν αποτελεί εργατική διαφορά, αφού η αξίωση της προσεπικαλούσας κατά της προσεπικαλουμένης δεν υπάγεται στην εργατική διαδικασία αλλά αφορά αξίωση από σύμβαση ασφάλισης και δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Στην παραπάνω περίπτωση γίνεται δε δεκτό ότι είτε διατάσσεται ο χωρισμός της σωρευόμενης αγωγής αποζημίωσης και η παραπομπή της στο αρμόδιο δικαστήριο, όταν το δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο (στην περίπτωση αυτή η προσεπίκληση έχει τις συνέπειες της ανακοίνωσης δίκης) ή ανάλογα προχωρεί η εκδίκασή της κατά την τακτική διαδικασία (βλ. Εφ.Θεσσ. 347/1990 ΕλλΔνη 90, 1320, Κεραμέα / Νίκα / Κονδύλη, Ερμ. Κ.Πολ.Δ., άρθρο 89 παρ. 1, σελ. 203).

Στην προκειμένη περίπτωση, επειδή η σύγχρονη εφαρμογή των δύο διαδικασιών δεν επιφέρει σύγχυση ούτε επηρεάζει δυσμενώς τα διαδικαστικά δικαιώματα των διαδίκων, πρέπει να επιδικαστεί αυτή κατά την τακτική διαδικασία. Είναι δε η προσεπίκληση και αγωγή νόμιμες, στηριζόμενες στις διατάξεις των άρθρων 91, 92, 86, 87, 88, 69 παρ. 1 εδ. ε' Κ.Πολ.Δ., σε συνδυασμό και μ' εκείνη του άρθρου 176 Κ.Πολ.Δ., εκτός από το παρεπόμενο αίτημα καταβολής τόκων, το οποίο είναι νόμιμο από την επομένη της πληρωμής του ποσού και όχι από τον προγενέστερο χρόνο της επίδοσης της κυρίας αγωγής στην ίδια την παρεμπιπτόντως ενάγουσα (διότι διαφορετικά θα οδηγούμασταν σε πλουτισμό της ασφαλισμένης παρεμπιπτόντως ενάγουσας – βλ. Κρητικό, «Αποζημίωση από τροχαία αυτοκινητιστικά ατυχήματα», εκδ.1998, στοιχ. 1897 και εξ αντιδιαστολής στοιχ. 1987). Πρέπει επομένως αυτές να συνεκδικασθούν με την κύρια αγωγή, καθώς και με την νόμιμη (άρθρα 80, 81, 666, 215 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.) πρόσθετη υπέρ της πρώτης εναγομένης στην κύρια αγωγή παρέμβαση που ασκήθηκε από την παρεμπιπτόντως εναγομένη ασφαλιστική εταιρεία, παραδεκτά με προτάσεις που κατέθεσε κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο με αίτημα την απόρριψη της κυρίας αγωγής, και να ερευνηθούν περαιτέρω κατ' ουσίαν, δεδομένου ότι καταβλήθηκε από την παρεμπιπτόντως ενάγουσα το ανάλογο τέλος δικαστικού ενσήμου, με τα' αντιστοιχούντα σ' αυτό ποσοστά υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και του Τ.Ν.

Η διάταξη του άρθρου 16 παρ. 4 του ν. 551/1915, κατά την οποία επί εργατικού ατυχήματος το συντρέχον πταίσμα του παθόντος εργαζομένου αντιτάσσεται νομίμως μόνο εάν αφορά παραβίαση διατάξεων ή κανονισμών που θέτουν όρους ασφαλείας στην εργασία, αναφέρεται στην επιδίκαση αποζημίωσης για περιουσιακή ζημία και όχι χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Επομένως, για τον καθορισμό του ποσού της χρηματικής ικανοποίησης, το συντρέχον πταίσμα του παθόντος (άρθρο 300 Α.Κ.) πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας, χωρίς να καθορίζεται το ποσοστό του και ανεξάρτητα από τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παραπάνω διάταξης του άρθρου 16 παρ. 4 του ν. 551/1915 (βλ. Α.Π. 1667/1999 ΕΕργΔ 2001, 137, Α.Π. 1183/1998 ΔΕΝ 1999, 417, Εφ.Θεσσ. 2422/2001 Αρμ 2002, 73, Ι.Ληξουριώτη, Έννοια εργατικού ατυχήματος, ό.π., σελ. 469).

Στην προκειμένη περίπτωση οι εναγόμενοι αρνούνται την κύρια αγωγή και ισχυρίζονται ότι σε κάθε περίπτωση για την επέλευση του εργατικού ατυχήματος είναι κατά τα ειδικότερα εκτιθέμενα συνυπαίτια κατά τον μεγαλύτερο βαθμό η ενάγουσα. Ζητούν λοιπόν την εν μέρει απόρριψη του αιτήματος της αγωγής κατά τον βαθμό συνυπαιτιότητάς του. Ο ως άνω ισχυρισμός αποτελεί ένσταση νόμιμη στηριζόμενη στη διάταξη του άρθρου 300 Α.Κ. και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω κατ' ουσίαν, αφού η ενάγουσα την αρνείται.

[...] Αποδείχθηκαν, κατά την κρίση του παρόντος δικαστηρίου, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η ενάγουσα, που γεννήθηκε το έτος 1966 και είναι ασφαλισμένη στο Ι.Κ.Α., στις 27.6.2006 προσλήφθηκε από την πρώτη εναγομένη, διά των νομίμων εκπροσώπων της δεύτερου και τρίτου των εναγομένων, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, προκειμένου να εργαστεί ως πωλήτρια στο κατάστημα λιανικής πωλήσεως κρεάτων και ειδών αλλαντικών που διατηρεί αυτή εδώ, στην οδό \* αριθ. 92, και έκτοτε εργάζονταν σε αυτό. Πριν την ανωτέρω πρόσληψή της είχε εργαστεί επί μία περίπου διετία (2004-2006) και πάλι ως πωλήτρια κρεοπωλείου στην «Κ.», ως εκ τούτου δεν διέθετε μια σχετική εμπειρία για την εν λόγω εργασία. Η κύρια εργασία της ενάγουσας στην επιχείρηση της πρώτης εναγομένης συνίστατο στην πώληση των κρεάτων, εκτός αυτού όμως κάποιες φορές της ανατίθετο και η εργασία του τεμαχισμού των κρεάτων για την παρασκευή κιμά με τις ευρισκόμενες στο κατάστημα κρεατομηχανές. Αυτό γινόταν παράνομα, καθόσον για την εργασία αυτή απαιτείται άδεια κρεοπώλη σύμφωνα με το άρθρο 2 και άρθρο 6 του π.δ. 126/2000/111/Α/6.4.2000.

Στις 30.4.2008, ημέρα κατά την οποία προβλέπονταν ημέρα ρεπό για την ενάγουσα στο πρόγραμμα εργασίας, κλήθηκε αυτή προς εργασία από τις 7:30 το πρωί, καθόσον η πρώτη εναγομένη επικαλέστηκε φόρτο εργασίας. Στο ανωτέρω κατάστημα του κρεοπωλείου εργάζονταν 13 άτομα. Περί ώρα 20:50 της ανωτέρω ημερομηνίας η ενάγουσα υπέστη εργατικό ατύχημα κατά τη στιγμή που εργαζόταν σε μία από τις τρεις κρεατομηχανές του καταστήματος. Ειδικότερα, κατά τον ανωτέρω χρόνο, λίγο πριν το κλείσιμο του καταστήματος και ενώ οι λοιποί εργαζόμενοι σε αυτό (3 άτομα είχαν απομείνει) ήταν απασχολημένοι με άλλες εργασίες, η ενάγουσα, κατ' εντολή του 4<sup>ου</sup> των εναγομένων, ο οποίος ήταν ο διευθυντής και υπεύθυνος του εν λόγω καταστήματος, έθεσε σε λειτουργία την ειδική προς τούτο κρεατομηχανή, εντός της οποίας τοποθέτησε κομμάτια κρέατος για την παρασκευή κιμά, προς εξυπηρέτηση ενός πελάτη του καταστήματος. Η μηχανή αυτή, που ήταν ειδική, απαιτούσε εξειδίκευση και εμπειρία από τον χρήστη της, ενώ δεν ήταν εφοδιασμένη με κάποιο σύστημα που να εμποδίζει την πρόσβαση των χεριών στα κινούμενα μηχανικά μέρη της. Η ενάγουσα, όπως κατέθεσε ο μάρτυρας αποδείξεως, είχε εργαστεί ξανά στην εν λόγω μηχανή, *«το είχε δουλέψει πολλές φορές αυτό το μηχάνημα»* καταθέτει επί λέξει ο μάρτυράς της. Έτσι, η ενάγουσα, κατά τη διάρκεια της κοπής του κρέατος, για κάποιον λόγο (είτε γιατί θέλησε με τον τρόπο αυτό να τοποθετήσει το κομμάτι του κρέατος πιο βαθιά στο στόμιο της μηχανής είτε γιατί μάγκωσε το κρέας στη μηχανή επειδή είχε «πέτσα», όπως καταθέτει ο μάρτυρας της, και θέλησε να το απεγκλωβίσει), έθεσε το δεξί της χέρι στο στόμιο (χοάνη) της μηχανής που δεν διέθετε κάποιο προστατευτικό σύστημα, χωρίς να χρησιμοποιήσει την ξύλινη λαβή που χρησιμοποιείται για την προώθηση του κρέατος, το λεγόμενο «γουδοχέρι». Αποτέλεσμα αυτού ήταν το χέρι της να έρθει σε επαφή με τα κινούμενα μηχανικά μέρη της μηχανής, να εμπλακεί δηλαδή στον περιστρεφόμενο κοχλία, με συνέπεια να συμπιεστεί και να ακρωτηριαστεί κάτω από τον αγκώνα. Συγκεκριμένα υπέστη «Ακρωτηριασμό άνω τριτημορίου του (ΔΕ) αντιβραχίου».

[...] Η ενάγουσα μεταφέρθηκε ακολούθως στην Ορθοπαιδική Πανεπιστημιακή Κλινική του Νοσοκομείου Παπανικολάου Θεσσαλονίκης, όπου και νοσηλεύθηκε από 30.4.2008 μέχρι 8.5.2008. Κατά τη διάρκεια της νοσηλείας της αυτής της έγινε και «Διαμόρφωση του κολοβώματος», ενώ η μετεγχειρητική της πορεία ήταν ομαλή και κατά την έξοδό της από το νοσοκομείο της συστήθηκε επανεξέταση, κινησιοθεραπεία αγκώνα, ψυχιατρική υποστήριξη και της χορηγήθηκε άδεια έξι μηνών. Στη συνέχεια κρίθηκε ανίκανη για εργασία για όλο το υπόλοιπο του έτους 2008 αλλά και για το έτος 2009, ενώ με τη με αριθμ. 88/13.1.2010 γνωμάτευση της Α' Υγειονομικής επιτροπής παραπέμφθηκε σε επιτροπή ορθοπαιδικών στο Β' Νοσοκομείο του Ι.Κ.Α. Παναγία για «έρευνα, καθορισμό και περαιτέρω ανικανότητα», από την οποία κρίθηκε ανίκανη για εργασία μέχρι τις 7.3.2010 και προτείνεται επανέλεγχος. Το παραπάνω ατύχημα αναγγέλθηκε εμπρόθεσμα στο ΚΕ.Π.Ε.Κ. (Κέντρο Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου Μακεδονίας Θράκης) από τους 2<sup>ο</sup> και 3<sup>ο</sup> των εναγομένων και έτσι

διενεργήθηκε στις 5.5.2008 αυτοψία από την τεχνική επιθεωρήτρια Α.Β. Η τελευταία διαπίστωσε ότι το ατύχημα μπορούσε να είχε αποφευχθεί «εάν στο συγκεκριμένο μηχανήμα υπήρχαν ικανά συστήματα που να καθιστούν αδύνατη την προσέγγιση του χεριού του εργαζόμενου στα κινούμενα στοιχεία της μηχανής (κοχλίας), διότι κατά το άρθρο 9 (παράρτημα) του π.δ. 395/1994 (Φ.Ε.Κ. 220, Α', 19.12.1994), το οποίο εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την Οδηγία του Συμβουλίου 89/655/Ε.Ο.Κ. ορίζεται ότι 'εάν υπάρχουν κίνδυνοι λόγω επαφής με κινούμενα μηχανικά στοιχεία του εξοπλισμού εργασίας που μπορεί να προκαλέσουν ατύχημα, πρέπει αυτά να είναι εφοδιασμένα με προφυλακτικές ή με συστήματα που να εμποδίζουν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες' και ότι 'οι προφυλακτικές και τα συστήματα προστασίας δεν πρέπει να προκαλούν πρόσθετους κινδύνους, δεν πρέπει να μπορούν παρακαμφθούν, πρέπει να βρίσκονται σε επαρκή απόσταση από την επικίνδυνη ζώνη'».

Πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση οι 2<sup>ος</sup> και 3<sup>ος</sup> των εναγομένων ως εργοδότες και υπόχρεοι ως εκ της ιδιότητός τους να τηρήσουν την παραπάνω υποχρέωση, αυτοί από αμέλειά τους, αν και μπορούσαν, δεν είχαν μεριμνήσει ώστε να έχουν ενημερωθεί για τους κινδύνους είτε από τον προμηθευτή του μηχανήματος είτε από την υπηρεσία πρόληψης ατυχημάτων και να έχουν τοποθετήσει προφυλακτικά ή κάποιο άλλο αντίστοιχο σύστημα που να εμποδίζει το χέρι του χρήστη της μηχανής να έρθει σε επαφή με τους περιστρεφόμενους κυλίνδρους.

Για το εν λόγω ατύχημα υπεύθυνος είναι και ο 4<sup>ος</sup> των εναγομένων, υπάλληλος της πρώτης και προστηθέντος από αυτήν, ο οποίος ανέθεσε στην ενάγουσα, που είχε προσληφθεί ως πωλήτρια κρέατος, την κοπή του κρέατος σε κιμά, δηλαδή εργασία που ήταν εκτός των καθηκόντων για τα οποία είχε προσληφθεί και πλέον αυτών γνώριζε ότι αυτή δεν διέθετε αρκετή πείρα ως προς τον χειρισμό της ειδικής αυτής μηχανής κοπής του κρέατος. Επίσης ο ανωτέρω δεν έδωσε στην ενάγουσα τις απαραίτητες οδηγίες χρήσεως της εν λόγω κρεατομηχανής, όπως τη χρήση της λαβής ωθήσεως του κρέατος και αυστηρή απαγόρευση της ωθήσεως του κρέατος με τα χέρια. Πρέπει δε να ληφθεί ακόμη υπόψη ότι τη μηχανή αυτή τη χειριζόταν και ο ίδιος ο 4<sup>ος</sup> των εναγομένων, στοιχείο που καταδεικνύει ότι αυτός δεν είχε προβλέψει το αποτέλεσμα της παράλειψής του (ασυνείδητη αμέλεια). Τέτοιο προστατευτικό κάλυμμα τοποθετήθηκε μετά το ατύχημα. Ο μάρτυρας της ενάγουσας, που είναι κρεοπώλης και συνάδελφός της κατά τον χρόνο του ατυχήματος, κατέθεσε ότι αν συνέβαινε στον ίδιο «να μαγκώσει η μηχανή», το πρώτο πράγμα που θα έκανε ήταν να σταματήσει το μηχανήμα αμέσως και μετά να κάνει την «επιστροφή του κρέατος». Επόμενοι υπαίτιοι για το εν λόγω εργατικό ατύχημα είναι όλοι οι εναγόμενοι, οι οποίοι επέδειξαν την παραπάνω αμελή συμπεριφορά ως προς τα έννομα αγαθά τρίτου. Η ανωτέρω δε παράλειψή τους είναι σαφές ότι συνδέεται αιτιωδώς με την επέλευση του ατυχήματος.

Από τα παραπάνω συνάγεται επομένως ότι πρόκειται για εργατικό ατύχημα, διότι το βίαιο συμβάν που προκάλεσε τον τραυματισμό της παθούσας συνέβη κατά την ώρα της εργασίας, σε πρόσωπο που συνδέεται με την εργασία. Οι δε εναγόμενοι από αμέλεια έγιναν υπαίτιοι του εργατικού ατυχήματος και του εντεύθεν ακρωτηριασμού της παθούσας εργαζομένης, και δη από έλλειψη της προσοχής την οποία όφειλαν κατά τις περιστάσεις και μπορούσαν να καταβάλουν δεν προέβλεψαν το αποτέλεσμα της παράλειψής τους. Η αμέλειά τους συνίσταται στο γεγονός ότι δεν κατέβαλαν την επιμέλεια που απαιτείται στις συναλλαγές, αυτή δηλαδή που πρέπει να καταβάλλεται κατά τη συναλλακτική πίστη από αυτούς στον κύκλο της αρμοδιότητάς τους.

Συγκεκριμένα, ο δεύτερος και τρίτος των εναγομένων ως εκπρόσωποι της πρώτης εναγόμενης ανώνυμης εταιρείας (πλασματικής εργοδότης της παθούσας) το ππαίσμα των οποίων καταλογίζεται στην πρώτη εναγόμενη και υπεύθυνοι για τη λήψη μέτρων ασφαλείας για λογαριασμό της και ο τέταρτος ως προστηθείς από αυτήν και υπεύθυνος μεταξύ άλλων και για τα μέτρα ασφαλείας έχοντας τη θέση εγγυητού της ασφάλειας του εργαζόμενου προσωπικού, παρέλειψαν να λάβουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας προς αποφυγή του κινδύνου πρόκλησης



οποιοδήποτε ατυχήματος στους εργαζόμενους στο ανωτέρω κατάσταση, μολονότι είχαν προς τούτο ιδιαίτερη νομική υποχρέωση.

Ειδικότερα, ενώ ο δεύτερος, τρίτος και τέταρτος είχαν τη δυνατότητα με βάση τις προσωπικές τους ιδιότητες και ικανότητες και μπορούσαν να επιδείξουν επιμέλεια και προσοχή για την ασφάλεια του εργαζόμενου προσωπικού, αυτοί δεν επέδειξαν την αναγκαία φροντίδα (Α.Π. 860/2005 δημ. Νόμος) για να ληφθούν και να τηρηθούν, καθοδηγώντας την εργαζομένη, τα προεκτεθέντα στη μείζονα σκέψη της παρούσας και αναφερόμενα στον νόμο αλλά επιβαλλόμενα και από τις συναλλαγές και τις συνθήκες του ίδιου κύκλου συναλλαγών μέτρα ασφαλείας, ήτοι δεν μερίμνησαν για την τοποθέτηση προστατευτικής διάταξης στην εν λόγω κρεατομηχανή, κατά τρόπο ώστε να μπορεί αυτό (προστατευτικό) να καταστήσει αδύνατη την προσέγγιση του χεριού στον κοχλία της μηχανής. Επίσης δεν επέδειξαν την αναγκαία φροντίδα ώστε η εργαζομένη παθούσα να χρησιμοποιεί τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας, αλλά αδιαφόρησαν πιστεύοντας ότι δεν πρόκειται να επέλθει το μοιραίο.

Κατά δεύτερο λόγο όμως και σε έναν βαθμό υπαίτια είναι και η ίδια η παθούσα, διότι από αμέλειά της συνέβαλε κι αυτή στην πρόκληση του ατυχήματος και τον τραυματισμό της. Η συνυπαιτιότητά της θεμελιώνεται στο γεγονός ότι, αν και είχε σχετική εμπειρία στη χρήση παρόμοιων αλλά και της εν λόγω μηχανής, κατά την ώρα του ατυχήματος ενήργησε επιπόλαια και απρόσεκτα, μη έχοντας εντεταμένη την προσοχή της στη χρήση της μηχανής, με αποτέλεσμα λόγω της απροσεξίας της το δεξί της χέρι να πλησιάσει περισσότερο στους κυλίνδρους της μηχανής και να πιαστεί από αυτούς. Ειδικότερα, η ενάγουσα είχε την κατάλληλη εμπειρία, αφού κατά διαστήματα κατά τη διάρκεια της διαίτας που απασχολήθηκε στην επιχείρηση της πρώτης εναγομένης δούλευε στην εν λόγω μηχανή και μπορούσε να είναι προσεκτική και να χρησιμοποιεί «το γουδοχέρι» για την προώθηση του κρέατος στο εσωτερικό της μηχανής και όχι το χέρι της ώστε να μην πιαστεί αυτό στην εν λόγω μηχανή. Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτή ως βάσιμη από ουσιαστική άποψη η σχετική ένσταση των εναγομένων περί συνυπαιτιότητας της παθούσας (άρθρο 300 Α.Κ.).

Περαιτέρω από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά στοιχεία και με βάση όσα εκτέθηκαν, αποδείχθηκε ότι η ενάγουσα, ηλικίας 42 ετών κατά τον χρόνο του ατυχήματος, δικαιούται εύλογης χρηματικής ικανοποίησης, λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη από το εν λόγω εργατικό ατύχημα. Λαμβανομένων δε υπόψη: 1) των συνθηκών υπό τις οποίες αυτό συνέβη, 2) του βαθμού της αμέλειας των εναγομένων, 3) της συνυπαιτιότητας της ενάγουσας, 4) της σοβαρότητας του τραυματισμού της, οι συνέπειες του οποίου δεν πρόκειται να εξαλειφθούν με την πάροδο του χρόνου, ενώ καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της θα κατέχεται από μόνιμο αίσθημα μειονεκτικότητας έναντι των συνανθρώπων της λόγω της αδυναμίας της να αυτοεξυπηρετηθεί και να εργαστεί όπως ένας αρτιμελής άνθρωπος, αιτία η οποία θα της προκαλέσει σοβαρότατη ψυχική και σωματική ταλαιπωρία, 5) της κατάστασης της υγείας της σήμερα, αφού, όπως περιγράφηκε, συνεχίζει να είναι ανίκανη για εργασία (χωρίς βέβαια ακόμη να έχει καθοριστεί το ποσοστό αναπηρίας της), ενώ πάσχει από καταθλιπτική διαταραχή αντιδραστικού τύπου με χρόνια μορφή, 6) της περιουσιακής κατάστασης της (είναι μητέρα δυο ανηλίκων τέκνων διαζευγμένη με αβέβαιο το επαγγελματικό της μέλλον), 7) της οικονομικής κατάστασης των εναγομένων, εκ των οποίων η πρώτη είναι επιχείρηση επεξεργασίας κρέατων και αλλαντικών μεγάλης οικονομικής στάθμης, διατηρεί 12 καταστήματα πωλήσεως κρέατος σε όλη τη Θεσσαλονίκη απασχολώντας εργατικό 125 ατόμων, και 8) της συμπεριφοράς τους μετά την τέλεση της πράξης, το δικαστήριο άγεται στην κρίση ότι για την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης της ενάγουσας απαιτείται η καταβολή ποσού εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000,00) ευρώ, εκ του οποίου θα πρέπει να αφαιρεθεί ποσό 29,00 ευρώ προκειμένου να ασκήσει η ενάγουσα πολιτική αγωγή στα ποινικά δικαστήρια.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η κύρια αγωγή και να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να καταβάλουν στην ενάγουσα το προαναφερόμενο ποσό, με τον νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της ένδικης αγωγής. Όσον

αφορά το αίτημα για κήρυξη της απόφασης προσωρινά εκτελεστής, πρέπει να γίνει κατά ένα μέρος δεκτό για το ποσό των 100.000,00 ευρώ, διότι η επιβράδυνση της εκτέλεσης θα επιφέρει σημαντική ζημία στην ενάγουσα εν όψει και του χρόνου γέννησης της απαίτησής της. Κατά των 2<sup>ου</sup>, 3<sup>ου</sup> και 4<sup>ου</sup> των εναγομένων δεν πρέπει ν' απαγγελθεί προσωπική κράτηση εν όψει της συνυπαιτιότητας της παθούσας (βλ. σχετ. Εφ. Θεσσ. 150/1981 ΝοΒ 81, 910), του βάρους της αμέλειας καθενός των εναγομένων, αφού πρόκειται για ασυνείδητη αμέλεια, αλλά και της φερεγγυότητάς τους, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι ο 2<sup>ος</sup> και 3<sup>ος</sup> εξ αυτών επέδειξαν καλή πίστη αναγγέλλοντας αμέσως το ατύχημα στις αρμόδιες αρχές ούτε δε επιχείρησαν να αποκρύψουν περιουσία. Οι εναγόμενοι ως εν μέρει ηττώμενοι διάδικοι πρέπει να καταδικαστούν στην εν μέρει δικαστική δαπάνη της ενάγουσας (άρθρα 178 παρ. 1, 191 παρ. 2 ΚΠολ.Δ.).

Περαιτέρω, από τα ίδια όπως παραπάνω αποδεικτικά στοιχεία, αποδείχθηκε ότι, με σχετική σύμβαση που είχε καταρτιστεί ανάμεσα στην εναγόμενη της παρεμπίπτουσας αγωγής ως άνω ασφαλιστική εταιρεία και την ενάγουσα της ίδιας αγωγής, η τελευταία είχε ασφαλίσει για το χρονικό διάστημα από 15.11.2007 μέχρι 15.11.2008 (που περιλαμβάνει δηλαδή και το κρίσιμο χρόνο επέλευσης του ένδικου εργατικού ατυχήματος) την αστική εργοδοτική της ευθύνη που τυχόν θα προέκυπτε από σωματικές βλάβες των εργαζομένων στην πιο πάνω ατομική της επιχείρηση από ατυχήματα κατά τον χρόνο εργασίας τους, και πιο συγκεκριμένα και την ευθύνη της για καταβολή στους τελευταίους χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής τους βλάβης εξ αιτίας των εν λόγω ατυχημάτων και μέχρι του ποσού των 14.673,51 ευρώ κατ' άτομο. Τούτο συνομολογεί η πιο πάνω ασφαλιστική εταιρεία, αποδεικνύεται δε και από το προσκομιζόμενο αντίγραφο του συνταχθέντος σχετικώς υπ' αριθμ. 3820822/01 ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Συνεπώς, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή ως βάσιμη και από ουσιαστική άποψη η παρεμπίπτουσα αγωγή και να υποχρεωθεί η εναγομένη αυτής να καταβάλει στην ενάγουσα οποιοδήποτε ποσό η τελευταία καταβάλει στην ενάγουσα της κύριας αγωγής σε εκτέλεση της παρούσας απόφασης και μέχρι το ποσό των 14.673,51 ευρώ, με τον νόμιμο τόκο από την επομένη της πληρωμής. Η απόφαση πρέπει να κηρυχθεί εν μέρει προσωρινά εκτελεστή και κατά τη διάταξή της αυτή και για το αναφερόμενο στο διατακτικό ποσό, καθόσον η καθυστέρηση στην εκτέλεση, ως προς αυτό, μπορεί να προκαλέσει σημαντική ζημία στην ενάγουσα της αγωγής αυτής. Τέλος, η εναγομένη της ίδιας αγωγής, κατόπιν σχετικού αιτήματος της ενάγουσας, βαρύνεται με την πληρωμή μέρους των δικαστικών εξόδων της τελευταίας, ανάλογα με την έκταση της ήττας της (άρθρα 178 παρ. 1, 191 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.).